

Φροντιστήριο «Διαλεκτική», Απαντήσεις Γλώσσας νέου συστήματος 2020

A1.

Ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης εξαιρεί την ομορφιά της ανάγνωσης λογοτεχνικών κειμένων ως μια "λυτρωτική απόλαυση". Ο συγγραφέας τονίζει ότι η διαδικασία της ανάγνωσης ευνοεί τη δημιουργική ενεργοποίηση μέσα στην αυτοαπομόνωση και προσφέρει μια θεραπευτική επιστροφή στις ηλικίες της αθωότητας, μακριά από τις επικρατούσες αγοραίες νοοτροπίες. Εξάλλου, ο άσπιλος χαρακτήρας της λογοτεχνίας εμψυχώνει και ευαισθητοποιεί, καθώς προσφέρει πνευματική επαφή με τους συγγραφείς, τους ήρωες και τη δράση τους, που οδηγεί στην ψυχική κάθαρση. (70 λέξεις)

B1.

α. Λ - Η προσωπική ανάγνωση απαιτεί συνήθως μια εσωτερική απομόνωση και όχι να σου επιβάλλεται εξωτερικά.

β. Λ - Οι ώρες του διαβάσματος είναι διάσπαρτες σε όλη τη διάρκεια της μέρας και της

νύχτας που τείνουν να ενοποιηθούν σε έναν αλλόκοτο χωροχρόνο.

γ. Λ - Έχει γράψει μέσα στην καρδιά του...

δ. Λ - Μέσα στην Ιστορία των Επιστημών, οι σπουδαίοι. Μέσα στην Ιστορία της Εκκλησίας, οι άγιοι. Μέσα στην Ιστορία των Γραμμάτων, οι αυθεντικοί συγγραφείς. Όλοι αυτοί, καθένας με τον τρόπο του, γράφουν.

ε. Σ - 1^ο κείμενο Και να η θαυματουργή ίαση της λογοτεχνίας. - 2^ο κείμενο Ίσως γιατί το γράφειν – συνειδητό ή όχι, εκούσιο ή και ακούσιο, φανερό ή και κρυφό– αποτελεί την έσχατη, ακραία παρηγοριά για τη θνητότητα

B2.α

Σημεία στίξης: 1) Εισαγωγικά, δεύτερη παράγραφος στη φράση «ανέβασα πυρετό»: εισάγει μεταφορά και υπαινιγμό καθώς υπαινίσσεται ένα ψέμα. Εξάιρεται η αγάπη του συγγραφέα για τα λογοτεχνικά βιβλία, το πάθος του για ανάγνωση και η αγωνία του τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, να ολοκληρώσει το ανάγνωσμα που τόσο του κέντριζε το ενδιαφέρον.

2) Διπλή παύλα, έκτη παράγραφος στη φράση - τι ειρωνεία! - : εισάγει σχόλιο, υπαινιγμό και σαρκασμό. Παλαιότερα, όσο ήταν έφηβος ο συγγραφέας, δεν του απέμενε αρκετός ελεύθερος χρόνος για διάβασμα εξωσχολικών βιβλίων, όμως κατάφερε να «ξεκλέψει» στιγμές. Ως ενήλικας, αντιθέτως, έχει άπλετο χρόνο στη διάθεσή του, διάσπαρτο σε όλη τη διάρκεια της ημέρας, κατά τον οποίο επιδίδεται στην ανάγνωση βιβλίων.

Σχήματα λόγου: 1) Αντίθεση, τρίτη παράγραφος. Τονίζεται η αδιαφορία που επιδεικνύει ο σύγχρονος άνθρωπος για τη λογοτεχνική ανάγνωση με τη δικαιολογία ότι αδυνατεί να συγκεντρωθεί σ' ένα βιβλίο, την οποία ο συγγραφέας αντιπαραβάλλει με τη δική του αφοσίωση στο βιβλίο.

2) Προσωποποίηση, τελευταία παράγραφος, «Τέτοια κείμενα ... ψυχή». Το ύφος αποκτά ζωντάνια, γίνεται απόλυτα αντιληπτή η προσφορά της ποίησης στην ανθρώπινη ψυχή, αποδίδονται με ακρίβεια και παραστατικότητα οι σκέψεις του συγγραφέα. Εγείρεται η προσοχή του αναγνώστη στο περιεχόμενο της συγκεκριμένης φράσης και τονώνεται το ενδιαφέρον του, ενώ γίνεται προσπάθεια αφύπνισής του.

B2.β.

Πρόκειται για ρητορικό ερώτημα, μιας και ακολουθούν πιθανές απαντήσεις. Διευκολύνει τη συνοχή προσδίδοντας έμφαση σε όσα προηγούνται και όσα έπονται. Στόχος του ερωτήματος είναι ο προβληματισμός, η αφύπνιση του δέκτη για την επιμονή των ανθρώπων να αφήσουν έργο πίσω τους, ενώ γνωρίζουν πως είναι αναλώσιμοι. Ο συγγραφέας μέσω του ερωτήματος επιδιώκει την άμεση επικοινωνία με τον αναγνώστη, δημιουργεί νοερό διάλογο, που εκφράζεται παραστατικά. Δίνεται έμφαση και επηρεάζεται υφολογικά όλο το κείμενο αποκτώντας χαρακτηριστικά ζωντανής επικοινωνίας.

B3.

- Όλοι οι άνθρωποι αφήνουν «ιστορία πίσω τους» μέσω της οικογενειακής και προσωπικής παράδοσης (μέσω της αναπαραγωγής και διαίωξης του είδους και μέσω της διατήρησης επαγγελματικής παράδοσης).
- Γίνεται αναφορά σε ιστορικά - ηρωικά πρότυπα που υπερβαίνουν το χρόνο και το χώρο κερδίζοντας την υστεροφημία και κατακτώντας την εκτίμηση και το σεβασμό των απογόνων τους.
- Οι συγγραφείς αφήνουν το ανεξίτηλο σημάδι τους στην κοινωνία παραθέτοντας λογοτεχνικό έργο για την επόμενη χρονιά.
- Συμπέρασμα: όλοι «γράφουν» μεταφορικά ή κυριολεκτικά. Οι θεσμοί λειτουργούν διαχρονικά.

Γ.

Το θέμα του ποιήματος είναι η πολυμορφία των πηγών της ποιητικής έμπνευσης. (προφανώς πρόκειται για αυτοναφορικότητα). Η ποίηση φαίνεται, από το κείμενο του Τίτου Πατρίκιου, ότι παράγεται από τα βιώματα και τις εμπειρίες της ζωής, από το αναπάντεχο και το επαναλαμβανόμενο, από τις ανησυχίες και τις μεγάλες αλήθειες, από τα σχέδια, τα οράματα και τις ματαιώσεις που ζει ο άνθρωπος, αρκεί να έχει ροπή προς τη μορφοποίησή τους με το λόγο. Η χρήση του β ενικού προσώπου (1^{ος} κειμενικός δείκτης) δίνει αμεσότητα και οικειότητα στο λόγο, παρουσιάζει τον ποιητή σαν ένα καθημερινό άνθρωπο και εύκολα ο αναγνώστης ταυτίζεται με αυτόν. Η έντονη χρήση των αντιθέσεων στο ποίημα (2^{ος} κειμενικός δείκτης), παρελθόν – παρόν, όνειρα απραγματοποίητα και διακυβεύματα, η διαφοροποίηση της φαντασίας και της πραγματικότητας τονίζουν την πορεία της ζωής του ανθρώπου και τη μεταμόρφωση του ψυχισμού του σε σχέση με τις αντικειμενικές συνθήκες. Το δεδομένο αυτό αναδεικνύεται στην αφήγηση που χρησιμοποιείται μέσα στο ποίημα (3^{ος} κειμενικός δείκτης) και δίνει ενδιαφέρον και ποικιλία στη θεματική του. Η περιγραφή καταστάσεων, η επανάληψη λέξεων και φράσεων «για», η χρήση μεταφορικών διατυπώσεων που ζωντανεύουν τον ποιητικό λόγο (το χρηματιστήριο των αξιών των στόχων και των ανθρώπινων σχεδίων), η επανάληψη του «εκεί», που

συνδέει τις δύο ενότητες του ποιήματος συνιστούν και άλλους κειμενικούς δείκτες, που μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από τους μαθητές.

Δ1.

Ανάρτηση στο ιστολόγιο = άρθρο , επομένως ζητείται τίτλος , αλλά βιωματικό στοιχείο στην απάντηση και όχι αντικειμενικό και απρόσωπο ύφος. Παρόλα αυτά, για να έχει ενδιαφέρον για όλους, το κείμενο θα πρέπει να περιέχει και στοιχεία που αναφέρονται σε όλους τους νέους και όχι μόνο στην ατομική περίπτωση του γράφοντος.

Πρόλογος : Η φιλιαναγνωσία / βιβλιοφιλία δεν είναι το αγαπημένο «σπόρ» των νέων στην εποχή του διαδικτύου και των οπτικοακουστικών πειρασμών, που απορροφούν το χρόνο και τη δημιουργική διάθεση τους. Ωστόσο σε αυτή την εποχή έχουμε ταυτοχρόνως άπειρες επιλογές ανάγνωσης και κίνητρα επαφής με τη λογοτεχνία, ανεξάρτητα από την περιοχή που ζούμε, την οικογένεια, τον κοινωνικό και πολιτιστικό χώρο....

Κυρίως Θέμα :

A) Η σχέση μου με την ανάγνωση βιβλίων :

Προσωπικές εμπειρίες : χαλάρωση , ηρεμία, φυγή σε εποχές και χώρους άγνωστους. Γνωριμία χαρακτήρων, αποκάλυψη πραγματικών αξιών και ιδανικών.

Διάθεση σκέψης και προβληματισμού. Αναμόχλευση μνήμης. «Ανακάλυψη» αιώνιων αληθειών και των πραγματικά διαχρονικών αξιών. Η υπέρβαση των στεγανών του χώρου και του χρόνου, η οικουμενική επικοινωνία και η επαφή με τα μνημεία του παγκόσμιου πολιτισμού μου δίνει το αίσθημα της υπερηφάνειας και της αισθητικής απόλαυσης. Εξάλλου σε θέματα πληροφοριακά, σπουδαία είναι η αναζήτηση πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών έγκυρων και αδιαμφισβήτητων

B) Ο ρόλος της ανάγνωσης στη διαχείριση του προσωπικού χρόνου:

Ηλεκτρονική ενασχόληση – απώλεια αίσθησης του χρόνου . Ανάγνωση – συνειδητή οριοθέτηση του χρόνου, προσωπική πνευματική επεξεργασία, κριτική παρέμβαση, σημειώσεις – αυτενέργεια , ευκολότερη η διαδραστική επεξεργασία.

Ο ελεύθερος χρόνος των μαθητών είναι περιορισμένος και οριοθετημένος από τις πολλαπλές υποχρεώσεις και την ανάγκη κάλυψης διαφορετικών αναγκών , όμως οι πολύτιμες προσφορές της βιβλιοφιλίας με κινητοποιούν για δημιουργική καλλιτεχνική έκφραση, ενασχόληση με άλλες τέχνες, εθελοντική δράση και παρέμβαση σε όλα τα θέματα του κοινωνικού χώρου και της ζωής γύρω μου. Έτσι, νοηματοδοτούν και ανατροφοδοτούν τα ενδιαφέροντα και τη ζωτικότητα του ανθρώπου.

Επίλογος : το βιβλίο παράθυρο στην ψυχή του ανθρώπου και μέσο κατάκτησης ουσιαστικής πνευματικής καλλιέργειας και αυτοπραγμάτωσης του κάθε ανθρώπου και κυρίως του νέου.

Τις προτεινόμενες απαντήσεις συνέταξαν οι φιλόλογοι : **Στέλλα Αλιγιζάκη, Γιώργος Μουντογιαννάκης, Μαριλένα Καρτσωνάκη**

διαλεκτική